

Planetaarinen terveys terveydenhuollon ammattilaisen näkökulmasta

19.3.2024

LT, LuK Jaana Laisi

HUMUS-tutkimushanke
<https://blogs.helsinki.fi/humusproject/>

Kudelma-verkosto ja osuuskunta
<https://www.kudelmaosuuskunta.fi/>

Helsinki Planetary Health Hub
<https://www.helsinki.fi/en/researchgroups/helsinki-planetary-health>

Helsingin yliopisto

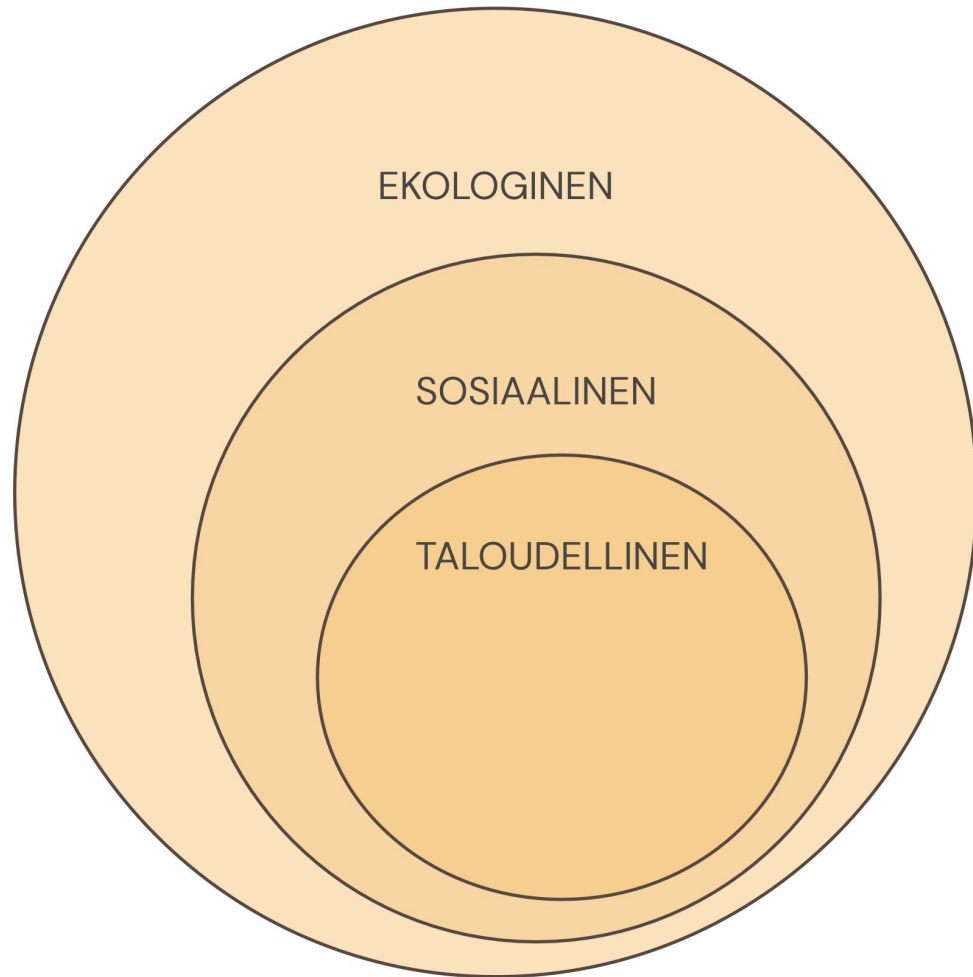

MAJ JA TOR NESSLINGIN SÄÄTIÖ

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Planetaarinen terveys - planeetan rajat ja vahva kestävyys

Terveysten edistäminen terveydenhuollossa

Terveellinen
elämäntyyli

Ennaltaehkäisy

Diagnostiikka

Hoito

Hoiva

Terveystä ja
terveempiä valintoja
edistävät ympäristöt

Terveysten edistämisen
käytännöt yksilöille ja
yhteisöille

Saatavuus ja
oikea-aikaisuus

Tehokas, turvallinen,
vaikuttava ja näyttöön
perustuva

Toipumisen tuki ja
turvallinen arki

Terveysjärjestelmien kestävyystoimien ulottuvuudet

Materiaaliset

Resurssien käyttö
ja päästöt:

Hoito- ja
hoivamenetelmät

Liikenne, kuljetukset,
infra ja muu
teknologia

Materiaalien ja
tarvikkeiden
kiertotalous
tuoteketjuissa

Prosessit

Muutosjoustava
suunnittelu ja
oikea-aikaisuus:

Perustereydenhuollon
vahvuus ja
kriisijoustavuus

Vaikuttavan hoidon,
hoivan ja palvelun
oikea-aikainen
saatavuus

Rakenteet

Miten
koulutetaan ja
ohjataan
toimimaan:

Tietopohja
ekososiaalisista
terveyteen ja
hyvinvointiin
vaikuttavista
tekijöistä

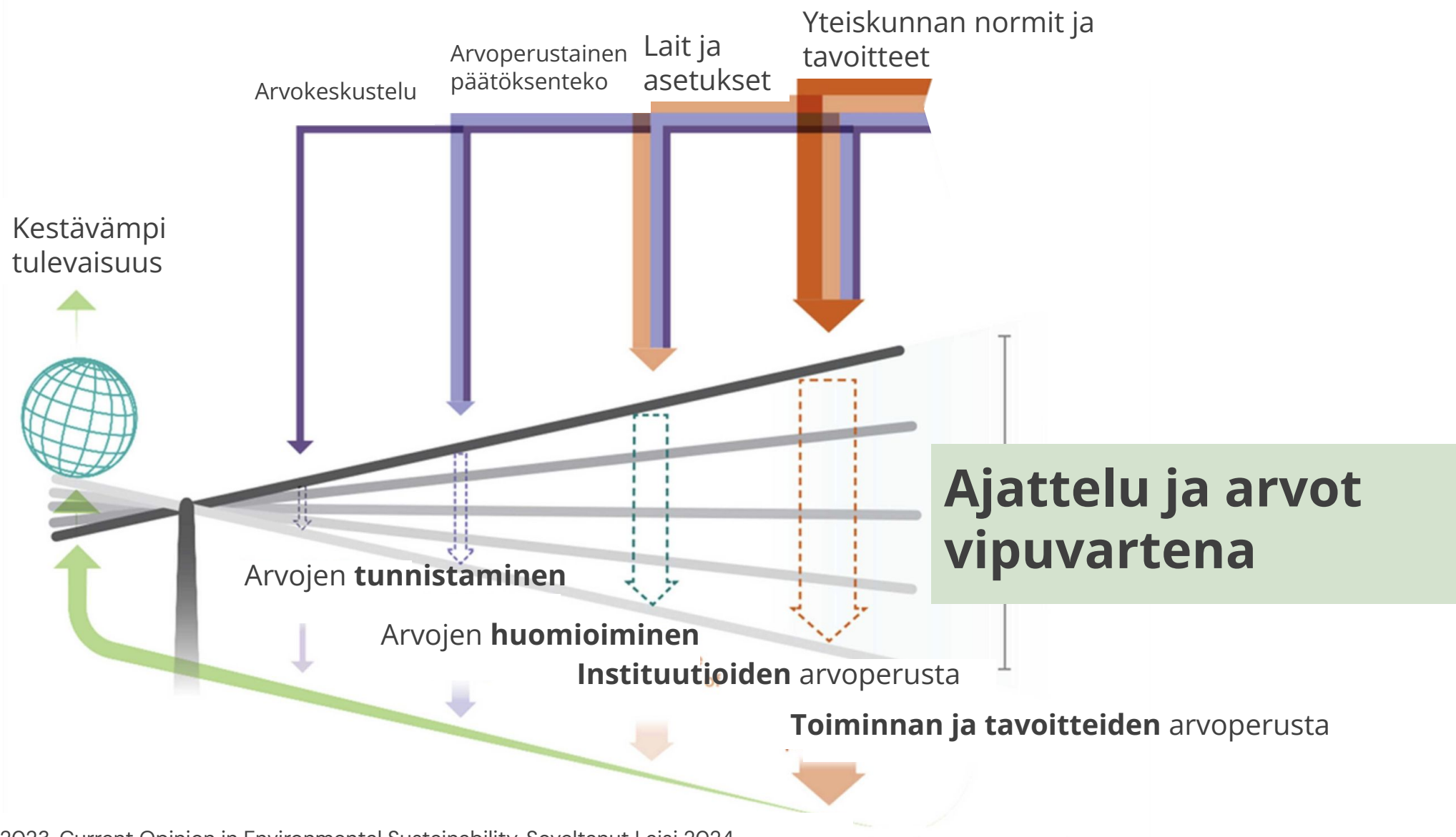
Sote-
palvelujärjestelmän
lainsäädännölliset
ohjauskeinot

Tarkoitukset ja päämäärät

Minkälaiset arvot,
tavoitteet ja
paradigmat ohjaavat
systeemiä

Terveyden ja
hyvinvoinnin
edistäminen

Terveyskäsitykset

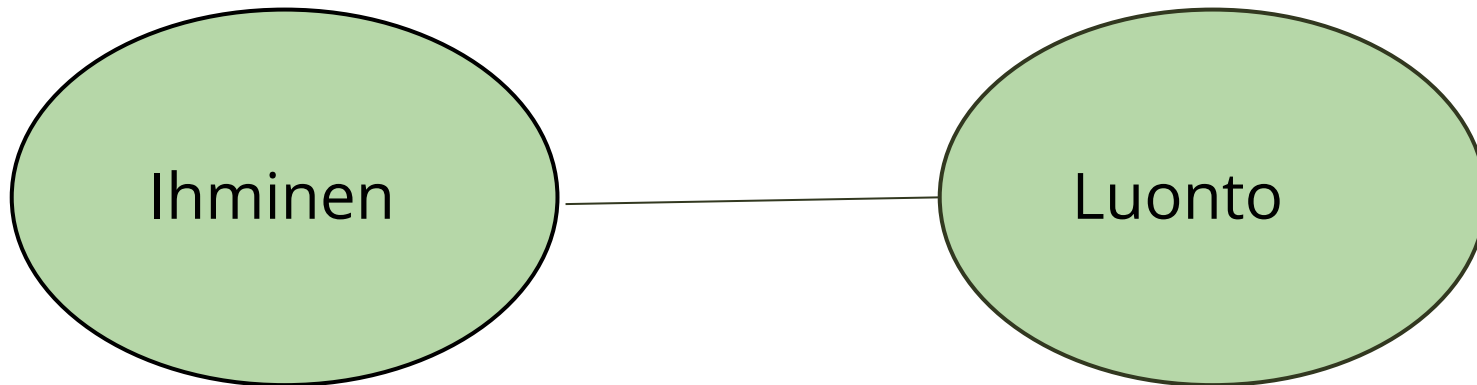
Ihmis-, luonto- ja terveyskäsitteet

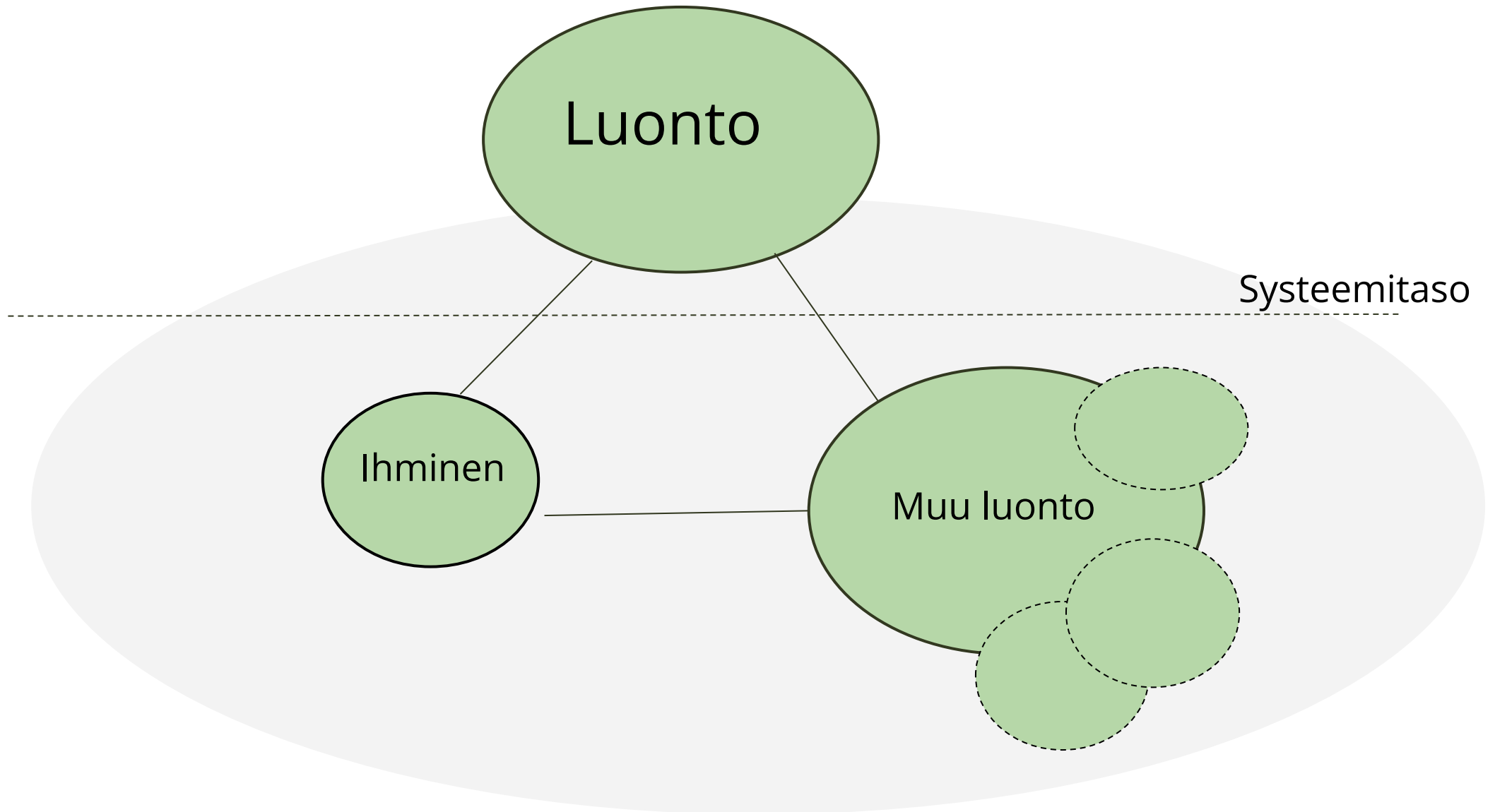
Mitä on luonto?

Mitä on terveys?

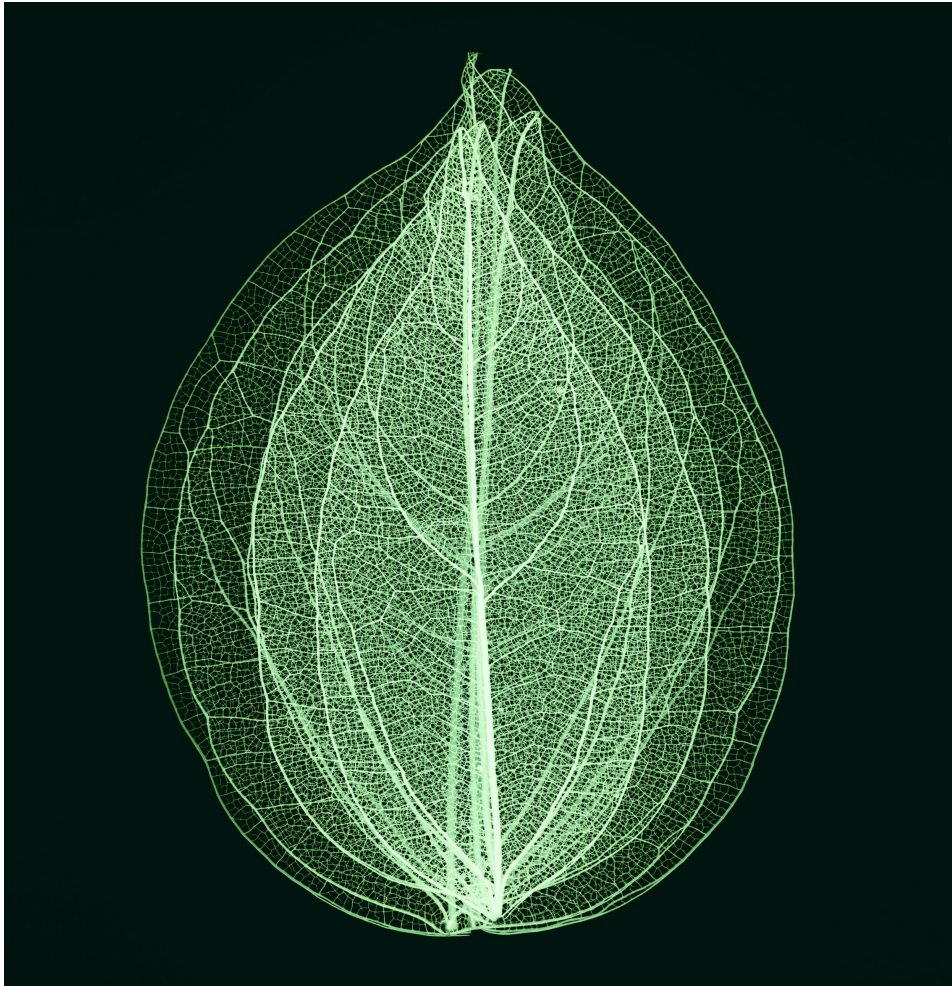
Keitä otamme mukaan kun puhumme luonnosta?

Kenen terveyttä tarkoitamme?

Luonto määrittää ihmisen kehomielen rajat

Luonto määrittää ihmisen kehomielen rajat

Ihmiskeho on 60-70% vettä

- Aivot 75 %, Veri 83 %, Luusto 22 %, Lihakset 75 %, Munuaiset 83 %

Proteiinit tuhoutuvat hyytyessään

- 42 asteen kuumeessa kehon proteiinit alkavat denaturoitua eli hajota
- 35 asteen märkälämpötila estää hikoilun ja on ihmiselle tappava muutamassa tunnissa

Luonnon kokonaisuuden hyvinvointi

Systemitaso

Ihmisen terveyden
edistäminen

Muun luonnon suojelu

Ennaltaehkäisevät toimet

Sairaudenhoito

Terveysverot

Kulttuurin saatavuusi

Tuloerojen kaventaminen

Kontaktien lisääminen,
metsäkävely, kunta
päiväkodin pihalla...

FSC ym sertifikaatit

Suojelualueet /lajien suojelu

Ennallistamistoimet

Terveydenhuollon ammattilaisten jokapäiväinen (potilas)työ terveydenhuollon **toimintana**

Mitä

Miksi

Miten

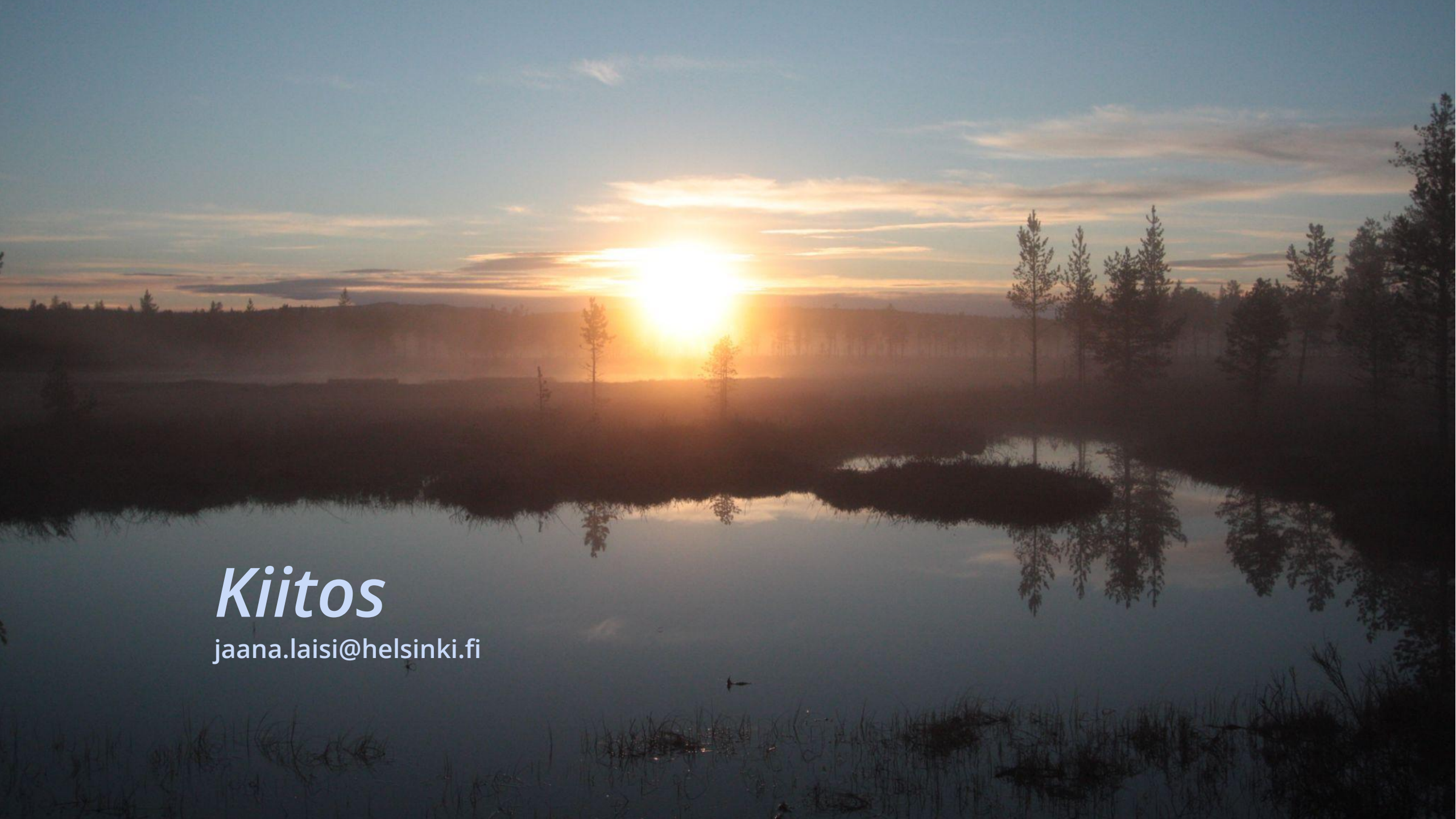
Kuka

Yhteenvetona

Ihminen ja ihmisen terveys ovat osa luonnon kokonaisuutta ja sen terveyttä

Muutokset elinympäristöissä ja niiden toiminassa muuttavat myös meitä itseämme

Näiden tunnistaminen terveyden perustana on iso loikka kohti planetaarista terveyttä

Kiitos

jaana.laisi@helsinki.fi